

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-03/12-02/119

URBROJ: 517-06-2-1-1-13-29

Zagreb, 18. lipnja 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju članka 74. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07) i odredbe točke 4.2. Priloga II. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 64/08 i 67/09), povodom zahtjeva nositelja zahvata CEMEX Hrvatska d.d. iz Kaštel Sućurca, Cesta dr. Franje Tuđmana bb, radi procjene utjecaja na okoliš prihvata, privremenog skladištenja i loženja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a u tvornicama cementa Sveti Juraj i Sveti Kajo, donosi

R J E Š E N J E

- I. **Zahvat – prihvati, privremeno skladištenje i loženje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a u tvornicama cementa Sveti Juraj i Sveti Kajo, nositelja zahvata CEMEX Hrvatska d.d. iz Kaštel Sućurca, Cesta dr. Franje Tuđmana bb, a temeljem Studije o utjecaju na okoliš koju je izradio INTERKONZALTING d.o.o. iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš uz primjenu mjera zaštite (A) te uz program praćenja stanja okoliša (B) kako slijedi:**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Mjere zaštite tijekom pripreme i izgradnje zahvata (za tvornicu cementa Sveti Kajo)

1. Radove izvoditi tehnički ispravnom mehanizacijom.
2. Pridržavati se projektne dokumentacije uz pridržavanje zakonskih propisa.
3. Definirati mjesta privremenog skladištenja otpada i materijala, a koja moraju biti određena sukladno važećim zakonskim propisima.
4. Obavljati servis i održavanje mehanizacije, a kako bi se spriječilo nekontrolirano istjecanje u tlo i podzemlje opasnih tekućina (gorivo, ulje iz hidraulike strojeva).
5. Na gradilištu osigurati priručna sredstva za brzu intervenciju u slučaju izlivanja.
6. Nastali otpad zbrinuti van lokacije, a u skladu s važećim zakonskim propisima.
7. Građevinski otpad otpremiti s lokacije na, za to predviđena odlagališta.

Mjere zaštite sastavnica okoliša tijekom rada postrojenja u tvornicama cementa Sveti Juraj i Sveti Kajo

Zrak

8. Prilikom suspaljivanja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a potrebno je zadovoljiti sljedeće granične vrijednosti emisija:

Onečišćujuća tvar	do 01.01.2016.g.		od 01.01.2016.g.	
	Rad uz suspaljivanje	Rad bez suspaljivanja	Rad uz suspaljivanje	Rad bez suspaljivanja
PM mg/m ³	30	50	30	20
NO _x mg/m ³	800	800	500	500
SO ₂ mg/m ³	400	400	50-400*	
TOC mg/m ³	10**	Nema obveze mjerenja	10**	Nema obveze mjerenja
HCl mg/m ³	10		10	
HF mg/m ³	1		1	
Cd + Tl mg/m ³	0,05		0,05	
Hg mg/m ³	0,05		0,05	
Sb+As+Pb+Cr+Co+C u+Mn+Ni+V mg/m ³	0,5		0,5	
Dioksini I furani ng/ m ³	0,5		0,5	

*donja granica se utvrđuje mjerenjem emisija SO₂ pri radu rotacijske peći bez suspaljivanja otpada kako bi se utvrdila razina SO₂ koja potječe iz sirovine

**osim ako potječe iz sirovine, u tom slučaju se utvrđuje udio (x) koji potječe iz sirovine te se nova GVE utvrđuje kao $x + 10 \text{ mg/m}^3$

9. Rezultate provjeravati i uspoređivati, te pratiti kretanje trendova radi provjere ispravnosti sustava i uređaja.
10. Ukoliko se tijekom suspaljivanja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a pojave emisije veće od GVE potrebno je odmah prilagoditi ulaz materijala i goriva kako bi se iste svele ispod GVE, a ukoliko postoji opravdana sumnja da bi iste mogle biti uzrokovane neodgovarajućim sastavom zaprimljenog krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a, pohranjeni reprezentativni uzorak krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a poslati na ponovno ispitivanje u skladu sa zahtjevima odgovarajućih normi.
11. Postrojenje za suspaljivanje goriva iz otpada u slučaju prekoračenja GVE smije raditi najviše 4 sata neprekidno od trenutka prekoračenja. U slučaju prekida rada automatskog mjernog sustava (AMS), operater je bez odlaganja dužan prijaviti prekid izvršnom tijelu jedinici lokalne samouprave koja o tome obavještava nadležno upravno tijelo i Ministarstvo.
12. Postrojenje za suspaljivanje goriva iz otpada pri poremećaju ili prekidu rada sustava za pročišćavanje otpadnih plinova ili mjeriteljskog sustava smije raditi najviše 60 sati s prekidima tijekom kalendarske godine.
13. Emisije onečišćujućih tvari u dimnom plinu pri suspaljivanju krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a moraju se utvrditi pri svakom prvom suspaljivanju ukoliko sadrži novu vrstu otpada u masenom udjelu većem od 15 % i/ili se masa pojedine vrste otpada promjeni više od 20 % i/ili se donja ogrjevna vrijednost ukupnog otpada promijeni za više od 20 %.
14. U slučaju prestanka kontinuiranog korištenja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a kao zamjenskog goriva, potrebno je isprazniti silos (privremeno skladište) zamjenskog goriva. U slučaju iznenadnog zastoja peći u trajanju duljem od 7 dana, a kada u privremenom skladištu preostane određena količina krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a potrebno je predvidjeti i ugraditi sustav automatskog zatvaranja silosa i inertizacije pomoću CO₂.
15. Redovitim čišćenjem i održavanjem internih prometnica smanjiti fugitivnu emisiju prašine.
16. Za dovoz krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a koristiti posebna vozila zatvorenog tipa radi sprječavanja prosipanja tijekom transporta.
17. Osigurati tehničku ispravnost navedenih vozila kako bi njihove emisije bile u zakonski dozvoljenim granicama.

Tlo unutar tvorničkog kruga

18. Interventno servisiranje mehanizacije obavljati na vodonepropusnim površinama radi sprječavanja nekontroliranog istjecanja opasnih tekućina kao što su motorno ulje ili ulje iz hidraulike strojeva u tlo, a posljedično i u priobalne i podzemne vode.

Flora i fauna

19. Održavati vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak ispod graničnih vrijednosti radi sprječavanja negativnih utjecaja onečišćujućih tvari na tlo i vode te posredno na biljke i životinje.

Buka

20. Izvore buke - postrojenje i uređaje, potrebno je redovito kontrolirati i održavati.
21. Kruto gorivo iz otpada RDF/SRF dopreмати pretežno tijekom dnevnog razdoblja.
22. Buku puhala smanjiti njihovim smještanjem u zatvorenu prostoriju.
23. Klizni i rotirajući dijelovi moraju biti u kućištima.
24. Razinu buke uslijed rada postrojenja mjeriti na postojećim referentnim točkama TC Sv. Juraj. Ukoliko izmjerene vrijednosti premaše dozvoljene vrijednosti, poduzet će se dodatne mjere za smanjenje buke.

Gospodarenje otpadom

25. Tijekom eksploatacije građevine za namjeravani zahvat nastaje samo otpad koji je posljedica uobičajenog održavanja TC Sveti Juraj ili TC Sveti Kajo, kao što su maziva otpadna ulja, zauljena ambalaža i slični otpadni materijali. Navedeni otpadni materijali moraju biti zbrinuti sukladno postupcima zbrinjavanja ove vrste otpada u postojećem postrojenju.
26. Osigurati uvjete za privremeno skladištenje otpada na mjestu nastanka.
27. Redovito mijenjati vreće na otprašivačima vezanim uz postrojenje za prihvata, privremeno skladištenje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a te s istima postupati na zakonom propisan način.
28. Osigurati direktno odvajanje eventualnih feromagnetskih materijala iz krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a u spremnike te osigurati i provoditi zakonom propisano gospodarenje tom vrstom otpada.
29. Upotrijebljeno sredstvo za upijanje (opasan otpad) zbrinuti putem ovlaštene tvrtke za gospodarenje opasnim otpadom.

Specifične mjere i postupci vezani za korištenje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a

Mjere prilikom prihvata i doziranja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a u rotacijsku peć

30. Veličinu čestica, minimalnu ogrjevnu vrijednost, sadržaj žive i klora, te sadržaj vlage isporučenog goriva definirati i ugovoriti s dobavljačem s ciljem pravilnog vođenja tehnološkog procesa, kvalitete goriva i mogućeg utjecaja na sastavnice okoliša.
31. Dokumentirati, održavati i provoditi postupak za prihvata, analizu i testiranje dostavljenog krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a te njegovu uporabu.
32. Preuzimati kruto gorivo iz otpada (SRF) isključivo uz odgovarajuću dokumentaciju koja je određena normom HRN EN 15359:2012 ili u skladu sa Zakonom o otpadu i važećom podzakonskim aktima, ako se kruto gorivo iz otpada (RDF) preuzima kao gorivi otpad.
33. Uvesti i dokumentirati odgovarajuće postupke za slučaj pristiglog krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a koji ne odgovara pratećim specifikacijama:
 - a) u slučaju da pristiglo kruto gorivo iz otpada RDF/SRF ima veći sadržaj žive ili klora od definiranog u ulaznim specifikacijama (za 10 t/h) potrebno je izraditi bilancu masa za predmetnu pošiljku i sirovinu kako bi se utvrdilo da li je moguće isto suspaljivati uz ograničenje satnog unosa u rasponu od 1 t/h do 10 t/h
 - b) ukoliko primjenom mjere pod a) nije moguće ispraviti nesukladnost, pošiljka se vraća dobavljaču.

- c) ukoliko se nesukladnost krutog goriva iz otpada RDF/SRF ponovi dva ili više puta tijekom godine od istog dobavljača, revidira se njegov status.
34. Pri svakoj promjeni izvora dobave krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a, uzorkovati i dokumentirati ispitivanja u skladu s važećim propisima i planom kontrole. Mjerama programske i strojne blokade osigurati dodavanje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a u proces proizvodnje klinkera jedino u slučaju optimalnih uvjeta rada.

Mjere i postupci za kontrolu kvalitete dimnih plinova

Rotacijska peć mora zadovoljavati sljedeće zahtjeve:

35. Temperatura materijala u zoni sinteriranja mora dostići minimalno 1200°C (temperatura plinova od minimalno 1700°C).
36. Ulaz sirovine u peć mora dostići minimalno 85% od prosječne tromjesečne satne vrijednosti kapaciteta peći izraženog kao ulaz sirovinskog brašna u peć.

Mjere za sprječavanje akcidenta (okolišnih nesreća)

37. Interventno servisiranje mehanizacije mora se obavljati tako da se spriječi nekontrolirano istjecanje u tlo i podzemne vode opasnih tekućina kao što su motorno ulje ili ulje iz hidraulike strojeva.
38. Za brzu intervenciju u slučaju izlivanja opasnih tekućina na lokaciji moraju biti osigurana priručna sredstva (pijesak, adsorbens, prah) za upijanje.
39. U slučaju akcidentne situacije potrebno je pridržavati se smjernica iz Operativnog plana za provedbu mjera u slučajevima zagađenja voda.
40. Redovito održavati ispravnost u protupožarnom smislu svih segmenata postrojenja za prihvata, skladištenje i loženje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a.
41. Redovito čistiti prostor oko vrećastih otprašivača i protueksplozijskih klapni.
42. Omogućiti jednostavan i neometan pristup postojećoj hidrantskoj mreži na lokaciji.
43. Za slučaj ispuštanja ulja osigurati dovoljnu količinu upojnih sredstava.
44. U slučaju akcidentne situacije, kao što je prometna nesreća, uslijed koje bi došlo do rasipanja velike količine krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a, unutar tvorničkog kruga, potrebno je u što je moguće kraćem roku ukloniti i zbrinuti rasuto kruto gorivo iz otpada RDF/SRF.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Praćenje emisija onečišćujućih tvari u zrak

1. Nastaviti s kontinuiranim mjerenjem emisija na ispustu rotacijske peći sljedećih parametara: SO₂, NO₂, CO, PM, TOC, HCl, temperaturu, volumni udio kisika, emitirani maseni protok i udio vodene pare.
2. Uređaje za kontinuirano mjerenje emisija redovno umjeravati sukladno odredbama zakona, a u slučaju izvanrednih odstupanja potrebno je obaviti provjeru ispravnosti sustava i uređaja za mjerenje od strane ovlaštene institucije.
3. Emisije HF, teških metala, te dioksina i furana u dimnim plinovima, u prvoj godini korištenja utvrditi povremenim mjerenjima najmanje četiri puta godišnje u razmaku od tri mjeseca.
4. Nakon isteka razdoblja od godine dana, u nepromijenjenim uvjetima rada, nastaviti s provođenjem povremenih mjerenja emisija HF, teških metala, dioksina i furana, i to najmanje dva puta godišnje u razmacima od 6 mjeseci.
5. Ukoliko dođe do prekoračenja GVE za HCl mjerenja HF provoditi i češće, jednom u tri mjeseca.
6. Početkom korištenja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a započeti kontinuiranim mjerenjima žive (Hg) te za vrijednosti emisija blizu GVE upravljati procesom (podešavati unos zamjenskih goriva) kako bi emisija žive bila ispod GVE.
7. Mjerenja onečišćujućih tvari navedenih u ovom poglavlju provoditi u razdobljima u kojima se suspaljuje gorivo iz otpada.
8. Za nepokretni izvor za koji je određeno kontinuirano mjerenje, operater mora osigurati zvučni signal za obavješćivanje o prekoračenju GVE ili automatski ispis prekoračenja GVE.
9. Podatke o emisijama dostavljati u Registar onečišćavanja okoliša sukladno Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša, „Narodne novine“ broj 35/08.

Praćenje emisija/ praćenje kvalitete zraka

10. Nastaviti s postojećim mjerenjima kvalitete zraka koja obuhvaćaju:
 - a) satna mjerenja koncentracija sumporova dioksida (SO₂), dušikovih oksida (NO, NO_x, NO₂), lebdećih čestica aerodinamičnog promjera 10 µm (PM10) i 2,5 µm (PM2,5)
 - b) 24-satni uzorci lebdećih čestica (LČ) u kojima se određuje sadržaj metala – olova (Pb), mangana (Mn), nikla (Ni), kadmija (Cd) arsena (As) i ukupnu taložnu tvar (UTT) u kojoj se određuje sadržaj kalcija, klorida, sulfata, ukupna topiva i netopiva tvar te sadržaj teških metala – olova (Pb), mangana (Mn), kroma (Cr), talija (Tl), nikla (Ni), kadmija (Cd) i arsena (As).
 - c) mjerenja meteoroloških parametara: smjer i brzina vjetrova, relativna vlažnost i temperatura zraka.
11. Održavanje uređaja i analizu rezultata očitavanja onečišćenja zraka onečišćujućim tvarima povjeriti ovlaštenoj instituciji.

Praćenje opterećenja okoliša bukom

12. Nastaviti provoditi povremena mjerenja razine buke na već definiranim mjernim točkama.

- II. Nositelj zahvata, CEMEX Hrvatska d.d. iz Kaštel Sućurca, Cesta dr. Franje Tuđmana bb, dužan je osigurati provedbu mjera iz točke I. ove izreke i praćenje stanja kako je to određeno ovim rješenjem.**
- III. Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata, CEMEX Hrvatska d.d. iz Kaštel Sućurca, Cesta dr. Franje Tuđmana bb, dužan je dostavljati nadležnom županijskom tijelu za zaštitu okoliša, Agenciji za zaštitu okoliša na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.**
- IV. Nositelj zahvata, CEMEX Hrvatska d.d. iz Kaštel Sućurca, Cesta dr. Franje Tuđmana bb, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovoga rješenja.**
- V. Ovo rješenje prestaje važiti ukoliko se u roku od dvije godine od dana konačnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- VI. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, CEMEX Hrvatska d.d. iz Kaštel Sućurca, Cesta dr. Franje Tuđmana bb, podnio je Ministarstvu zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu Ministarstvo), 10. srpnja 2012. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš prihvata, privremenog skladištenja i loženja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a u tvornicama cementa Sveti Juraj i Sveti Kajo.

U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 6. i članka 7. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“ broj 64/08 i 67/09), kao što su:

- Mišljenje Uprave za prostorno uređenje Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja o usklađenosti namjeravanog zahvata s važećom prostorno-planskom dokumentacijom (KLASA: 351-02/12-02/70, URBROJ: 531-05-1-12-2 od 17. listopada 2012.).
- Studiju o utjecaju na okoliš (u daljnjem tekstu: Studija) koja je priložena uz zahtjev izradio je ovlaštenik INTERKONZALTING d.o.o. iz Zagreba u srpnju 2012. godine (voditelj Hari Vladović-Relja, dipl.ing.građ.) koji ima ovlaštenje Ministarstva (KLASA: UP/I 351-02/10-08/268; URBROJ: 531-14-1-1-06-11-2 od 7. siječnja 2011).

O zahtjevu nositelja zahvata je na propisani način informirana javnost i zainteresirana javnost objavom informacije o zahtjevu za provedbu postupka (KLASA: UP/I 351-03/12-02/119, URBROJ: 517-06-2-1-1-12-2) na internetskoj stranici Ministarstva 30. listopada 2012. godine.

Radi sudjelovanja u predmetnom postupku, slijedom odredbe članka 77. stavka 1. Zakona Odlukom (KLASA: UP/I 351-03/12-02/119, URBROJ: 517-06-2-1-1-12-4) od 23. listopada 2012. imenovano je Savjetodavno stručno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na prvoj sjednici održanoj 20. studenoga 2012. u Kaštel Sućurcu, Povjerenstvo je nakon očevida lokacije i rasprave procijenilo da Studija, u bitnom, sadrži elemente za donošenje ocjene o prihvatljivosti zahvata, ali da ju u nekim dijelovima treba ispraviti i dopuniti prema uputi Povjerenstva.

Ministarstvo je 13. veljače 2012. donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I 351-03/12-02/119; URBROJ: 517-06-2-1-1-13-20). Zamolbom za pravnu pomoć koordinacija (osiguranje i provedba) javne rasprave povjerena je Upravnom odjelu za graditeljstvo, komunalne poslove, infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije. Javna rasprava o Studiji radi sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u postupku odlučivanja o predmetnom zahtjevu sukladno odredbama članka 139. stavka 2. Zakona održana je u razdoblju od 4. ožujka do 3. travnja 2013. godine. Dva javna izlaganja održano su 12. ožujka 2013. godine u Gradu Kaštela i Gradu Solinu. Prema Izvješću o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-01/13-02/6, URBROJ: 2181/1-10-13-6 od 12. travnja i KLASA: 351-01/13-02/6, URBROJ: 2181/1-10-13-7 od 15. travnja 2013.) tijekom javnog uvida na njihovu adresu na adresu Upravnog odjela pristiglo je ukupno sedam skupina primjedaba mišljenja i prijedloga glede predmetne Studije. Primjedbe su se, u bitnom, odnosile na propise, službene dokumente i postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, cjelovitost i stručnu utemeljenost Studije, pravni status krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a; nazive i objašnjenja, na primjer: nulto stanje okoliša, početno stanje okoliša, zatečeno stanje; kumulativni utjecaj, sinergija utjecaja i doseg utjecaja; hijerarhiju gospodarenja otpadom, energetska oporabu, način proizvodnje krutog goriva iz otpada RDF/SRF i njegove značajke, mogućnosti nabave; tvornice cementa i spalionice otpada; emisije u zrak: emisije teških metala (posebno žive), emisije dioksina i furana; prometno opterećenje; smanjenje stakleničkih plinova (emisije ugljikovog dioksida, metana); mjerne postaje za praćenje kvalitete zraka, kvaliteta podataka s mjernih postaja, dostupnost podataka, obuhvat podataka; Naturu 2000, Kartu ekološke mreže RH, Kartu staništa RH; izvještaj o zdravstvenom stanju stanovništva Splitsko-dalmatinske županije društveno-ekonomski i okolišni utjecaj CEMEX Hrvatska d.d. (smanjenje otpada na odlagalištu), sudjelovanje javnosti u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Povjerenstvo je na drugoj sjednici održanoj 17. svibnja 2013. godine u Zagrebu razmotrilo izvješće o provedenoj javnoj raspravi, izložene primjedbe, mišljenja i prijedloge javnosti i zainteresirane javnosti te očitovanje nositelja zahvata koje je dao putem izrađivača Studije. Slijedom svega razmotrenog, Povjerenstvo je u skladu s člankom 17. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš donijelo mišljenje o prihvatljivosti zahvata kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i predložilo mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je sljedećim razlozima: U TC Sveti Juraj izgrađeno je postrojenje za prihvata, privremeno skladištenje i loženje drvnoga ostatka/drvene biomase. CEMEX Hrvatska d.d. namjerava dopuniti energent tako da postrojenje za prihvata, privremeno skladištenje i loženje drvnoga ostatka/drvene biomase služi i za potrebe prihvata, privremenog skladištenja i loženja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a u rotacijskoj peći. Planirano je korištenje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a do kapaciteta od maksimalno 10 t/h.

U TC Sveti Kajo planirana je izgradnja novog postrojenja za prihvata, privremeno skladištenje i loženja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a. Planirano je korištenje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a do kapaciteta od maksimalno 8 t/h.

U oba slučaja radi se o suspaljivanju zamjenskog krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a koji nastaje iz krutog neopasnog dijela komunalnog otpada, a poslije njegove prethodne obrade. Navedeni postupak smatra se energetska oporabom koja je dio hijerarhije gospodarenja s otpadom i u skladu je s Direktivom o otpadu (2008/98/EZ) i Strategijom gospodarenja otpadom („Narodne novine“ 130/05) i Zakonom o otpadu („Narodne novine“ br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09).

Planiranim zahvatom doći će do smanjenja emisija CO₂. Kruto gorivo iz otpada RDF/SRF smatra se zamjenskim gorivom djelomično biološkog podrijetla, a čiji biološki dio se smatra neutralnim s obzirom na CO₂ kako propisuje "Vodič za izradu plana praćenja emisija stakleničkih plinova iz postojenja" koji je izdan od strane Ministarstva zaštite okoliša i prirode 2009. godine. Upotrebom krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a ujedno se smanjuje emisija metana (CH₄) do koje bi inače došlo tijekom anaerobnih procesa razgradnje otpada na odlagalištima, što se smatra i smanjenjem emisija stakleničkih plinova.

Uvjeti u rotacijskoj peći za pečenje klinkera pogodni su za potpunu razgradnju organskih i drugih spojeva. Zrak potreban za sagorijevanje goriva ulazi u peć predgrijan, na 800 do 900°C, a temperature plamena dosežu i do 2000°C. Nakon zadržavanja od 6 do 10 sekundi uz višak kisika 2 do 3% plinovi izgaranja još uvijek imaju temperaturu od 1100 do 1200°C. Dimni plinovi iz peći uvode se u izmjenjivač topline (predgrijač) kako bi se rekuperirala toplina (temperatura plinova na izlazu iz predgrijača je oko 310 - 350°C), a zatim se dio plinova uvodi kroz sustav mlina sirovine i prolaze kroz sušnu komoru mlina sirovine.

Sustav vođenja plinova izgaranja kroz ciklonski predgrijač i mlin sirovine omogućuje da ti dijelovi procesa djeluju kao pročišćivači plinova u kojima je omjer količina sirovine i dimnih plinova otprilike 1 kg adsorbensa (sirovinskog brašna) po 1m³ plinova. Odvajanje adsorbensa od dimnih plinova u vrećastim otprašivačima je vrlo učinkovito tako da plinovi koji napuštaju sustav peći i mlina sadrže između 5 i 30 mg ukupne praškaste tvari/Nm³.

U rotacijskoj peći organski dijelovi izgore, a anorganski dio (pepeo) se miješa sa sirovinom i uključuje u proizvod peći-klinker i u konačni proizvod cement. Osnovni sastojci pepela su SiO₂, Al₂O₃, Fe₂O₃, CaO. Također teški metali koji potječu od osnovnih ili od sekundarnih sirovina (korektiva) te iz fosilnih i zamjenskih goriva čvrsto se ugrađuju u minerale klinkera.

Sustav vođenja plinova izgaranja kroz ciklonski predgrijač i mlin sirovine u protustruji s lužnatim materijalom koji se peče, kao i brzo hlađenje plinova sa prosječno 330°C na 160°C vodom u tornju za kondicioniranje plinova, omogućuje da se izlazni plinovi pročiste od sastojaka koji se javljaju prilikom pečenja klinkera pogotovo kiselih SO₂, HCl, HF ali i od hlapivih teških metala i drugog.

SO₂ i NH₃ u dimnim plinovima ovise najvećim dijelom o sastavu sirovine. Emisije NO_x su u najvećoj mjeri posljedica izgaranja na visokim temperaturama (termički dušikovi oksidi) koje vladaju u cementnoj peći, a vrlo malo ovise o vrsti goriva, odnosno udjelu dušika u gorivu.

Emisije metala, koji su obično u tragovima prisutni u sirovini i fosilnom gorivu, iz sustava rotacijske peći, obično su vrlo niske. U rotacijskim pećima s ciklonskim predgrijačem emisija je manja od 0,1% unosa tih materijala u rotacijsku peć.

To vrijedi za gotovo sve teške metale s izuzetkom žive i u manjoj mjeri kadmija i talija, zbog njihove niske temperature vrelišta. Kadmij je ponekad hlapiviji od ostalih elemenata, no problemi se ne javljaju kod peći s ciklonskim predgrijačima. Jedino je živa jako hlapiva i većim dijelom se emitira na ispustu, a manjim dijelom se apsorbira u klinker, odnosno zaostaje u procesu. Stoga tvornice cementa koje suspaljuju kruto gorivo iz otpada RDF/SRF vode strogo računa o sadržaju žive u krutom gorivu iz otpada RDF/SRF-u koji preuzimaju na suspaljivanje, kao i sadržaju žive u sirovini, te kontrolom njihovog unosa osiguravaju i kontrolu emisije žive u zrak.

Dodavanje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a planirano je isključivo na glavnom gorioniku rotacijske peći.

Iz iznesenih karakteristika i podataka slijedi:

- u rotacijskoj peći dolazi do potpune razgradnje ugljikovodika pri suspaljivanju krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a,
- kontrolom sadržaja žive koja se unosi putem sirovine i goriva, te kontinuiranim mjerenje emisija žive na dimnjaku rotacijske peći, moguće je kontrolirano suspaljivati kruto gorivo iz otpada RDF/SRF bez negativnog utjecaja na okoliš
- anorganski ostaci suspaljivanja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a ugrađuju se u klinker i nema zbrinjavanja pepela,
- moguće je dozirati kruto gorivo iz otpada RDF/SRF bez utjecaja na okoliš ukoliko se s doziranjem istog ne započne prije postizanja minimalne potrebne temperature od 850°C u zoni zadržavanja plinova od minimalno 2 sekunde, odnosno ukoliko se isto ne dozira početkom i prilikom zaustavljanja tehnološkog procesa proizvodnje klinkera.

Utjecaji tijekom gradnje (samo u TC Sveti Kajo)

Tijekom gradnje postrojenja za prihvata, privremeno skladištenje i loženja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a mogući su utjecaji na samoj lokaciji izvođenja radova koji će biti lokalnog karaktera i ograničenog vremena trajanja i ne smatraju se značajnima.

Mogući su utjecaji na: zrak, tlo, vodu i na razinu buke.

Moguće je onečišćenje zraka prašinom i ispušnim plinovima kao i povećanje razine buke uslijed rada strojeva. Onečišćenje zraka kao i utjecaj buke usko će biti ograničeni na područje izgradnje postrojenja za prihvata, privremeno skladištenje i loženja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a.

Onečišćenje tla i vode moguće je kao posljedica incidentnih situacija. Pravilnom organizacijom gradilišta i provedbom mjera koje se odnose na pravilno zbrinjavanje svih vrsta otpada mogućnost pojave incidentnih situacija biti će svedena na najmanju moguću mjeru.

Utjecaji tijekom korištenja zahvata u tvornicama cementa Sveti Juraj i Sveti Kajo

*Najveći utjecaj na okoliš uslijed rada tvornice cementa ostvaruje se emisijom onečišćujućih tvari u **zrak**. Izrađenim bilancama i provedenim modeliranjem utvrđeno je kako će planiranim zahvatom doći do smanjenja CO₂ u odnosu na postojeće stanje, dok će emisije ostalih onečišćujućih tvari biti unutar graničnih vrijednosti emisija. Teoretski je moguće povećanje emisija žive, no vođenjem tehnološkog procesa, kao i kontrolom unosa žive putem sirovine, osnovnog i zamjenskog goriva vrijednosti emisija biti će unutar dozvoljenih graničnih vrijednosti emisija. Također TC Sveti Kajo i Sveti Juraj u svom radu koriste vrećaste filtere (uz prethodno brzo hlađenje otpadnih plinova u tornju za kondicioniranje) za sprečavanje utjecaja na zrak, a isti predstavljaju najbolje raspoloživu tehniku u pogledu sprečavanja emisija u zrak.*

*Planiranim zahvatom doći će do smanjenja emisije CO₂. Kruto gorivo iz otpada RDF/SRF smatra se zamjenskim gorivom djelomično biološkog podrijetla koje se prema IPCC metodologiji smatra neutralnim s obzirom na CO₂. Upotrebom krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a ujedno se smanjuje emisija CH₄ do koje bi inače došlo tijekom anaerobnih procesa razgradnje otpada na odlagalištima, što se smatra i indirektnim smanjenjem emisije stakleničkih plinova. Ne očekuje se širenje **neugodnih mirisa** tijekom korištenja planiranog postrojenja za prihvata, privremeno skladištenje i loženja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a. Sustav privremenog skladištenja internog transporta krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a je zatvorenog tipa.*

*Prilikom prihvata, privremenog skladištenja i loženja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a ne planira se korištenje vode u procesu, a navedenim zahvatom ne nastaju niti tehnološke niti sanitarne vode. Pravilnim vođenjem tehnološkog procesa i kontrolom emisija u zrak taloženje onečišćujućih tvari u vode svedeno je na najmanju moguću mjeru te se procjenjuje da planiranim zahvatom neće doći do onečišćenja **voda**.*

*U TC Sveti Kajo i TC Sveti Juraj ugrađeni su vrećasti filteri koji se smatraju najbolje raspoloživom tehnikom za sprečavanje utjecaja na zrak, a time osiguravaju i minimalan utjecaj na **tlo** kao posljedicu rada tvornice cementa i mogućeg taloženja onečišćujućih tvari na tlo. Također, analizama godišnjih izvještaja s automatskih mjernih postaja i mjernih mjesta na kojima se mjeri ukupna taložna tvar utvrđena je prva kategorija kvalitete zraka. Teški metali koji potječu od osnovnih ili od sekundarnih sirovina (korektiva) te iz fosilnih i zamjenskih goriva čvrsto se ugrađuju u minerale klinkera, tako da ne će doći do narušavanja kvalitete tla.*

*Predmetnim zahvatom neće doći do povećanja postojeće razine **buke** u odnosu na glavne izvore buke iz postrojenja kao što su npr. rotacijska peć, mlin ugljena, mlin cementa. Samim radom tvornica cementa dolazi do opterećenja okoliša bukom, a isto je potrebno sanirati zaključno s 01.01.2016.g.*

*Napravljenim proračunima utvrđeno je povećanje **prometa** od 0,3851 % za predmetni zahvat za obe tvornice cementa (Sveti Kajo i Sveti Juraj). Povećanje prometa srednje teških i teških teretnih vozila za 0,3851 % se ne smatra se prekomjernom uporabom javnih cesta i zato se utjecaj povećanja prometa zbog dopreme krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a smatra zanemarivim.*

*S obzirom da je postrojenje za prihvata, privremeno skladištenje i loženja drvnoga ostatka/drvene biomase, a koje se planira prenamijeniti za korištenje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a već izgrađeno u krugu TC Sveti Juraj dok se u krugu TC Sveti Kajo planira izgraditi u tvorničkom krugu, neće doći do utjecaja na izgled **krajobraza**.*

*Kao moguća **akcidenta situacija** prepoznat je požar, no provedbom mjere za sprječavanje požara temeljem propisa i pravila tehničke prakse utjecaji su svedeni na najmanju moguću mjeru.*

Uz predmetno mišljenje Povjerenstvo je Ministarstvu na uvid dostavilo i pisani podnesak člana Povjerenstva Josipa Berketa, predstavnika Grada Kaštela koji je dostavio izdvojeno mišljenje, a radi provedbe postupka prema članku 18 stavku 2 Uredbe o PUO. Primjedbe koje su navedene u izjavi u bitnom se odnose na sljedeće: potreba izrade Programa ispitivanja polaznog stanja okoliša („nulto stanje“) prije početka korištenja goriva iz otpada (RDF/SRF) te potreba za epidemiološkom analizom specifičnih zdravstvenih pokazatelja stanovništva ovog područja u odnosu na županiju; potreba izrade Programa praćenja stanja okoliša i zdravlja stanovništva prije početka korištenja goriva iz otpada; obveza redovitog praćenja pokazatelja prema Programu tijekom korištenja goriva iz otpada, analizu dobivenih podataka, obavještavanje javnosti i obustava primjene goriva iz otpada u slučaju prekoračenja dozvoljenih vrijednosti.

Postupajući sukladno navedenoj Uredbi o PUO, Ministarstvo je provelo daljnji postupak i razmotrilo utemeljenosti navoda iz izjave člana Povjerenstva. U te svrhe Ministarstvo je obavilo uvid u svu dokumentaciju koja prileži spisu. U provedenom postupku u bitnom je utvrđeno sljedeće: primjedba da nije obrađeno nulto ili početno stanje okoliša se ne prihvaća jer je u studiji obrađeno nulto ili početno stanje okoliša koje se odnosi na stanje okoliša prije uvođenja nove vrste goriva u postojećim tvornicama, s naglaskom na kvalitetu zraka; primjedba koja se odnosi na potrebu izrade epidemiološke analize specifičnih zdravstvenih pokazatelja stanovništva ne prihvaća se jer su za potrebe izrade studije korišteni dijelovi izvještaja IMA LI RAZLIKA U SMRTNOSTI PO POJEDINIM PODRUČJIMA SPLITSKO-DALMATINSKEŽUPANIJE? (http://www.nzzjz-split.hr/userfiles/Ima_li_razlika_u_smrtnosti.pdf (03.01.2013.) doc.dr.sc Mladena Smoljanovića i prim. doc.mr.sc. Ankice Smoljanović, temeljen na godišnjem izdanju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije (www.nzzjz-split.hr) „Prikaz zdravstvenog stanja stanovništva i zdravstvene djelatnosti“, Svezak 1., koji je namijenjen i za korištenje svim zainteresiranima iz jedinica područne/lokalne samouprave SDŽ-a te ostaloj zainteresiranoj javnosti. U spomenutom izvještaju obrađeni su pokazatelji zdravstvenog stanja stanovništva koji se inače obrađuju u izvještajima Svjetske zdravstvene organizacije, i to:

- a) Očekivani životni vijek (life expectancy)
- b) Smrtnost (mortality), smrtnost kao pokazatelj je detaljno obrađen s različitih aspekata u izvještaju dr. Smoljanovića, na primjer: smrtnost prema uzrocima, smrtnost prema posebnim uzrocima, smrtnost koja se moglo izbjeći/odgoditi (avoidable mortality) s naglaskom na preventivne preglede, promjenu načina života, odgovorno ponašanje posebno u prometu itd.

Pokazatelje o smrtnosti Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) svrstava među najkvalitetnije pokazatelje zdravstvenog stanja stanovništva odnosno stanja zdravstvene zaštite nekog područja, naročito kada se ono uspoređuje s drugim područjima. U Studiji su korišteni dijelovi izvještaja dr Smoljanovića koji bi se mogli povezati s mogućim utjecajem okolišnih čimbenika na zdravlje, na primjer: pojavnost novooboljelih od novotvorina na bronhijima i plućima, smrtnost od novotvorina raka itd. u Splitsko-dalmatinske županije s mogućnošću usporedbe pojedinih dijelova županije. U izvještaju je često stavljan naglasak na Kaštela zbog dugogodišnje opterećenosti industrijom; primjedba koja se odnosi na izradu Programa praćenja stanja okoliša i zdravlja stanovništva ne prihvaća se jer je program praćenja stanja okoliša sastavni dio studije, dok za izradu zasebnog Programa praćenja zdravlja stanovništva ne postoje pokazatelji koji bi ukazivali na potrebu izrade istog, a s obzirom na kategoriju kvalitete zraka za promatrano područje, GVE, rezultate izvještaja doc.dr.sc Mladena Smoljanovića i prim. doc.mr.sc. Ankice Smoljanović kao i najbolje raspoložive tehnike koje tvornice cementa Sveti Juraj i Sveti Kajo koriste u svom proizvodnom procesu; što se tiče primjedbe koja se odnosi na redovito praćenje pokazatelja, analizu dobivenih podataka i obavještavanje javnosti, kao i primjedbe koja se odnosi na obustavu primjene goriva iz otpada u slučaju prekoračenja GVE, tražene mjere i postupci već su dio propisanih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša.

U svezi zaprimljenih mišljenja, prijedloga i primjedaba javnosti i zainteresirane javnosti, očitovanje nositelja zahvata putem izrađivača Studije na iste, Ministarstvo je utvrdilo da zbog neutemeljenosti nije moguće prihvatiti sljedeća mišljenja, primjedbe i prijedloge javnosti i zainteresirane javnosti izložena tijekom javnog uvida:

Skupina primjedbi koja se odnosila na propise, službene dokumente i postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, cjelovitost i stručnu utemeljenost Studije, pravni status krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a

- Primjedbe kako su propisi i drugi službeni dokumenti, zastarjeli, nevažeći, neustavni i sl. se ne prihvaćaju jer su se izrađivači Studije služili važećim propisima i službenim dokumentima Republike Hrvatske dostupnim na internetskim stranicama Narodnih novina i pojedinih ministarstva Republike Hrvatske. Predmet Studije nije tumačiti propise jer su za to nadležna tijela koja su ih donijela.

- Primjedbe koje su se odnosile na cjelovitost i stručnu utemeljenost studije, te kako postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš nije proveden u skladu s Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, „Narodne novine“ br. 64/08 i 67/09 ne prihvaćaju se jer su prilikom izrade studije poštovane odredbe Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i stručno savjetodavno povjerenstvo ocijenilo je studiju kao stručno utemeljenu i cjelovitu
- Primjedbe o neriješenom pravnom statusu krutog goriva iz otpada se ne prihvaćaju jer predmet studije nije rješavanje pravnog statusa krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a. Planirani zahvat u skladu je s važećim dokumentima RH i dio je Strategije gospodarenja otpadom.

Primjedba koja se odnosi na nulto stanje okoliša/početno stanje okoliša

- Primjedba da nije obrađeno nulto ili početno stanje okoliša se ne prihvaća jer je u studiji obrađeno nulto ili početno stanje okoliša koje se odnosi na stanje okoliša prije uvođenja nove vrste goriva u postojećim tvornicama, s naglaskom na kvalitetu zraka.

Kumulativni utjecaj, sinergija utjecaja i doseg utjecaja

- Primjedba da nije obrađen kumulativni utjecaj ne prihvaća se jer je analizirana kvalitete zraka na promatranom području u trogodišnjem periodu, a modeliranjem su obuhvaćeni mogući budući utjecaji obje tvornice cementa (Sveti Juraj i Sveti Kajo) uzimajući u obzir najgori slučaj.

Hijerarhija gospodarenja otpadom, energetska uporaba, način proizvodnje krutog goriva iz otpada RDF/SRF i njegove značajke, mogućnosti nabave:

- Primjedbe da korištenje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a nije u skladu s hijerarhijom gospodarenja otpadom i ostale slične primjedbe ne prihvaćaju se jer je uporaba otpada (materijalna i energetska) dio hijerarhije gospodarenja otpadom poslije ponovne uporabe i recikliranja, a prije odlaganja obrađenog otpada na odlagališta.
- Primjedbe da se kruto gorivo iz otpada ne proizvodi i da ga nije moguće nabaviti u RH, te da se ne upotrebljava u RH ne prihvaća se jer se u međuvremenu počela proizvodnja i na temelju ishodenih dozvola upotreba istog.

Tvornice cementa i spalionice otpada

- Primjedbe u kojima se miješaju tehnološki procesi proizvodnje cementa i tehnološki procesi spaljivanja otpada (opasnog i neopasnog) odbacuju se. Osnovni tehnološki proces tvornica cementa je proizvodnja klinkera/cementa, a kruto gorivo iz otpada se upotrebljava kao djelomično zamjensko za petrol koks i to je suspaljivanje. Tehnološki proces spaljivanja otpada je upravo tome i namijenjen i prilagođen. Osnovna razlika između ta dva procesa je u znatno nižim temperaturama i kraćem vremenu zadržavanja dimnih plinova na temperaturama iznad 1100°C u procesu spaljivanja otpada. Opremljenost tvornica cementa i praćenje tehnološkog procesa je u skladu s najbolje raspoloživim tehnikama prema *Reference document on best available techniques in the cement and lime manufacturing industries, May 2010.*

Emisije u zrak: emisije teških metala (posebno žive), emisije dioksina i furana

- Primjedba o enormnom povećanju emisija teških metala se ne prihvaća se čestice prašine skupljaju na otprašivačima i vraćaju u proizvodni proces i ugrađuju u klinker. Autori primjedbe su, vjerojatno nenamjerno i zabunom, uspoređivali prosječne vrijednosti za petrol koks i maksimalne vrijednosti za kruto gorivo iz otpada RDF što ne daje vjerodostojnu usporedbu.
- Primjedba da će se povećati negativan utjecaj na okoliš zbog povećanog unosa i emisija žive se ne prihvaća jer je u Studiji pokazano da se mora nadzirati unos žive putem sirovinskog brašna i svih vrsta goriva i da unos mora biti manji od $G_{Hg} < 13860$ mg/h kako bi očekivana emisija žive bila ispod propisane $GVE=0,05$ mg/Nm³ dimnih plinova. Primjedba se ne prihvaća jer je proračun rađen za najgori slučaj kada tvornice rade punim kapacitetom što u stvarnosti nije slučaj. Mjerenjem i automatskim vođenjem procesa nadzire se unos pojedinih onečišćujućih tvari i poduzimaju popravne radnje kako bi se održali optimalni radni uvjeti sa stanovišta emisija u okoliš i kvalitete proizvoda. U CEMEX Hrvatska u tijeku je nabava i montaža instrumenata za kontinuirano mjerenje žive.
- Primjedba o kontinuiranom mjerenju dioksina i furana nije prihvaćena jer to tehnički nije izvedivo, a emisije dioksina i furana se mjere u skladu s Uredbom o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u

zrak iz nepokretnih izvora, „Narodne novine“ broj 117/12, uvjeti tehnološkog procesa proizvodnje klinkera omogućuju gotovo potpunu razgradnju dioksina i furana, a što je vidljivo iz izvještaja o mjerenjima akreditiranih i ovlaštenih laboratorija

Prometno opterećenje

- Primjedbe o besmislenom iznošenju neistinitih podataka i neuspješnom modeliranju s istim se ne prihvaćaju jer su podaci preuzeti iz službenih izvještaja dostupnih na stranicama www.hrvatske-ceste.hr, a modeliranje je rađeno za najgori slučaj kada tvornice rade punim kapacitetom i utvrđeno je povećanje prometa od 0,385 u odnosu na ukupni godišnji promet, a što se ne smatra značajnim povećanjem prometnog opterećenja

Mjerne postaje za praćenje kvalitete zraka, kvaliteta podataka s mjernih postaja, dostupnost podataka, obuhvat podataka

- Primjedbe koje se odnose na smještaj mjernih postaja za praćenje kvalitete zraka (AMS-1, AMS-2, AMS-3) se ne prihvaćaju jer su lokacije odabrane temeljem detaljnih analiza opisanih u *Programu sanacije utjecaja na zrak Dalmacijacementa*, koji je 2002. godine izradio Ekonerg, te podloge *Program praćenja emisija u zrak i kakvoće zraka za Dalmacijacement RMC Group*, koji je izradilo isto poduzeće.
- Primjedbe koje se odnose na nedovoljno obavješćivanje građana o emisijama i imisijama nisu prihvaćene jer se rezultati kontinuiranih mjerenja emisija (naravno kada tvornice rade) dostupni na stranicama www.cemex.hr i Informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO) kojeg vodi Agencija za zaštitu okoliša. Rezultati mjerenja kvalitete zraka kroz Izvješća o službenim rezultatima i tumačenje tih podataka kako za automatske mjerne postaje tako i za postaje za mjerenje ukupne taložne tvari i teških metala u ukupnoj taložnoj tvari su u nadležnosti Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije i dostupna su i na stranicama Cemex Hrvatska i na stranicama Nastavnog zavoda. Kad se uspostavi prijenos podataka sa postaje AMS-2 podaci će biti dostupni i u ISZO. Uz rezultate čiji je obuhvat podataka manji od 90% navodi se da se radi o uvjetnom tumačenju.

Smanjenje stakleničkih plinova (emisije ugljikova dioksida, metana)

- Primjedbe koje se odnose na smanjenje emisije CO₂ ne prihvaćaju se jer su u studiji izvedeni proračuni smanjenja emisije CO₂ do kojeg će doći korištenjem krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a, a isti su rađeni temeljem IPPC metodologije koja je prihvaćena na nivou EU i RH. Kruto gorivo iz otpada RDF/SRF smatra se zamjenskim gorivom djelomično biološkog podrijetla koje se prema IPCC metodologiji smatra neutralnim s obzirom na CO₂. Upotrebom krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a ujedno se smanjuje emisija CH₄ do koje bi inače došlo tijekom anaerobnih procesa razgradnje otpada na odlagalištima, što se smatra i indirektnim smanjenjem emisije stakleničkih plinova.

Izvještaj o zdravstvenom stanju stanovništva

- Primjedbe na točku 3.7 Zdravstveno stanje stanovništva po pojedinim dijelovima Splitsko-dalmatinske županije da se radi o manipulaciji podacima, da pokazatelj o smrtnosti nije pravi pokazatelj i sl. se ne prihvaća jer su podaci korišteni za ovu točku preuzeti iz izvještaja prim.doc.dr.sc Mladena Smoljanovića i prim.doc.mr.sc. Ankice Smoljanović objavljenim na stranicama Nastavnog zavoda za javno zdravstvo pod naslovom Ima li razlika u smrtnosti po pojedinim područjima Splitsko-dalmatinske županije. Pokazatelje o smrtnosti Svjetska zdravstvena organizacija svrstava među najsnažnije pokazatelje zdravstvenog stanja stanovništva odnosno stanja zdravstvene zaštite nekog područja, posebno kada se ono uspoređuje s drugim područjima. Većina podataka se prijavljuje i Državnom zavodu za statistiku.

Sudjelovanje javnosti u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš

- Primjedbe koje se odnose na način sudjelovanja i uključivanja javnosti ne prihvaćaju se jer je javnost od početka izrade studije upoznata s projektom putem predstavljanja sadržaja studije, letaka, brošura, Cemex-ovih internet stranica, a i tijekom postupka javne rasprave Cemex Hrvatska je omogućio dodatno mjesto za uvid u studiju.

Duštveno-ekonomski i okolišni utjecaj CEMEX Hrvatska d.d. (smanjenje otpada na odlagalištu)

- Primjedbe koje se odnose na nemogućnost doprinošenja smanjenju količine komunalnog otpada u RH planiranim zahvatom ne prihvaćaju se jer je europska praksa pokazala upravo suprotno, a u RH se započelo s proizvodnjom krutog goriva iz otpada RDF-a. Primjedbe koje se odnose na društveno-ekonomske aspekte korištenja krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a na prihvaćaju se jer proizlaze iz nerazumijevanja ekonomske znanosti i struke i osnovnih ekonomskih kategorija.

Natura 2000, Karta ekološke mreže RH, Karta staništa RH,

- Primjedbe koje se odnose na način prikaza Natura područja i područja Ekološke mreže na prihvaćaju se jer su isti preuzeti sa službenih dokumenata koje je izdao Državni zavod za zaštitu prirode.

Detaljni odgovori na primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti elaborirani su u dokumentu koji prileži spisu predmeta.

Slijedom svega naprijed navedenog Ministarstvo je utvrdilo da je zahtjev nositelja zahvata osnovan te da je namjeravani zahvat prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite i programa praćenja stanja kako stoji u izreci ovog rješenja u točki I.

Točka I. ovoga rješenja utemeljena je na utvrđenim činjenicama i važećim propisima kako slijedi:

Kod određivanja mjera, što ih nositelj zahvata mora poduzimati (točka I. izreke ovog Rješenja), Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 9. Zakona o zaštiti okoliša, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- Mjere zaštite zraka temelje se na Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“ broj 130/11), Uredbi o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“ br. 117/12), Pravilniku o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“ br. 129/12), normi HRN EN 15359:2012, Pravilniku o gospodarenju otpadom (NN 23/07, 111/07), Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08), Direktivi 2010/75 Europskog parlamenta i vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i onečišćenje) i dokumente o najboljim raspoloživim tehnikama u cementnoj industriji, proizvodnji vapna i magnezijevog oksida (*DIRECTIVE 2010/75/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 24 November on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) i Document on Best Available Techniques in the Cement, Lime and Magnesium oxide Manufacturing Industries, BREF (05.2010)*).
- Mjere zaštite od buke temelje se na Zakonu o zaštiti od buke („Narodne novine“ 30/09), Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“ 145/04) i na internom Planu kontrole okoliša za TC Sveti Kajo i TC Sveti Juraj.
- Mjere zaštite tla temelje se na načelu predostrožnosti, čl. 9., Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 110/07), Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda („Narodne novine“ broj 5/11) i Zakonu o otpadu („Narodne novine“ br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09).
- Mjere gospodarenja otpadom temelje se na Zakonu o otpadu („Narodne novine“ br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09), Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 23/07, 111/07) i njima pripadajućim podzakonskim aktima.
- Mjera zaštite flore i faune temelji se na Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“ broj 130/11), Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 70/05, 139/08, 57/11), Uredbi o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“ broj 117/12) i Pravilniku o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“ broj 129/12).
- Specifične mjere i postupci vezani uz korištenje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a temelje se na Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 23/07, 111/07).
- Mjere za sprečavanje akcidenata (okolišnih nesreća) temelje se na načelu predostrožnosti, čl. 9., Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 110/07), Zakonu o zaštiti od požara („Narodne novine“ broj 92/10), Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara („Narodne novine“ broj 8/06), Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda („Narodne novine“ broj 5/11).
- Program praćenja stanja okoliša temelji se na Zakonu o zaštiti zraka („Narodne novine“ broj 130/11), Uredbi o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora („Narodne novine“ broj 117/12) i Pravilniku o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora

(„Narodne novine“ broj 129/12), Zakonu o zaštiti od buke („Narodne novine“ broj 30/09), Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“ broj 145/04) i na internom dokumentu Plan kontrole okoliša OB 19.

Ostale mjere zaštite okoliša rezultat su rada Stručnog Povjerenstva, a donesene su s ciljem ublažavanja u Studiji prepoznatih utjecaja na okoliš.

Nositelja zahvata se člankom 121. stavkom 1. Zakona o zaštiti okoliša obvezuje na praćenje stanja okoliša posredstvom stručnih i za to ovlaštenih pravnih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obavezan je sukladno članku 121. stavku 5. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

Prema odredbi članka 75. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Rok važenja ovog Rješenja propisan je u skladu sa člankom 80. stavkom 1. Zakona o zaštiti okoliša.

Obveza objave ovoga rješenja na internetskoj stranici Ministarstva utvrđena je člankom 7. stavkom 1. točkom 3. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Da bi se ocijenilo da predložene mjere zaštite okoliša za prihvatanje, privremeno skladištenje i loženje krutog goriva iz otpada RDF/SRF-a u tvornicama cementa Sveti Juraj i Sveti Kajo proizlaze iz zakona, drugih propisa, standarda i mjera koje nepovoljni utjecaj svode na najmanju moguću mjeru i postižu najveću moguću očuvanost okoliša, temeljem članka 69. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša proveden je postupak procjene utjecaja na okoliš prije izdavanja lokacijske dozvole. Osim toga, sukladno članku 69. stavka 2. istog Zakona u provedenom postupku procjene utjecaja na okoliš sagledani su mogući nepovoljni utjecaji na sastavnice okoliša i opterećenje okoliša. Stoga je na temelju članka 79. stavka 1. Zakona odlučeno kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, br. 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12 i 19/13).

DOSTAVITI:

1. CEMEX Hrvatska d.d., Cesta dr. Franje Tuđmana bb, Kaštel Sućurac **(R s povratnicom!)**

Na znanje:

2. Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za graditeljstvo, komunalne poslove, infrastrukturu i zaštitu okoliša, Bihćaka 1, Split
3. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
4. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Uprava za prostorno uređenje, Republike Austrije 20, Zagreb
5. Pismohrana u spisu predmeta, ovdje